

Així pujarà el nivell del mar al teu municipi per culpa de l'emergència climàtica

Instal·lacions bàsiques com ports, aeroports o centrals nuclears... i centenars d'hotels i apartaments turístics del litoral dels Països Catalans es veuran afectats per una important pujada del nivell del mar

Joan Buades i Sergi Picazo

Platja de la Pineda, a Vila-seca (Tarragonès), coberta de canyes arrossegades pel temporal a la tardor del 2019. / ACN - ROGER SEGURA

La Mediterrània és una de les regions del món més vulnerables a l'emergència climàtica. Les illes del Pacífic patiran i l'Àrtic pot desglaciar-se per sempre, però els perills de la pujada del nivell del mar per culpa de l'escalfament global també afectaran la costa de Catalunya, del País Valencià i de les illes Balears. Una de les conseqüències més devastadores és **la inundació per l'entrada del mar als deltes dels rius** —sobretot al delta de l'Ebre—, **la pèrdua de moltíssimes platges** arreu dels Països Catalans i les possibles afectacions sobre instal·lacions econòmiques fonamentals que són a tocar del mar com són **aeroports, ports i algunes centrals tèrmiques o nuclears**. Totes les alarmes estan sonant alhora i, en canvi, els governs de les tres comunitats autònomes dels Països Catalans i de la majoria dels seus ajuntaments no semblen ara per ara gaire preparats per a un repte gegantí que podria destruir bona part del litoral.

CRÍTIC reproduceix aquí una **quinzena de mapes interactius amb els punts calents** més rellevants de la costa de Catalunya, de les illes Balears i del País Valencià.

Els mapes i les dades d'aquesta panoràmica del futur de la costa catalana provenen de [Surging Seas](#), un portal digital sostingut per [Climate Central](#), una organització independent amb base a Princeton (als Estats Units) que reuneix científics i periodistes que fan recerca i informen sobre la crisi climàtica i el seu impacte a l'opinió pública. Entre els seus donants hi ha la National Science Foundation, la Rockefeller Philanthropy Advisors, la Universitat de Califòrnia (Berkeley) o la V. Kann Rasmussen Foundation. Les projeccions que reproduïm, segons el model publicat a *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*, es basen en els mapes de risc de pujada del nivell del mar d'acord amb els dos escenaris més usats a l'hora d'afrontar la crisi climàtica: el que preveu un augment d'almenys 4 °C (és a dir, com si seguíssim vivint sense fer cas d'aquesta amenaça global urgent) i el que resultaria d'aconseguir acostar-nos a la recomanació de l'Acord de París del 2015 (1'5 °C de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle respecte al principi de la Revolució Industrial).

Els mapes no tenen en compte ni les mesures que puguin posar en marxa les administracions, les empreses i les comunitats per fer-hi front en els propers anys, ni tampoc l'impacte de la desaparició de la placa de gel de l'Antàrtida occidental, una part fonamental de la criosfera, la qual hauria entrat ja en un col·lapse inevitable segons alguns estudis científics de renom.

Catalunya

L'aeroport del Prat i la Zona Franca

Un augment de 4 °C de temperatura, ara per ara ben versemblant dins el segle XXI, provocaria la inundació completa de les pistes de l'aeroport, el setè d'Europa i el primer dels Països Catalans. A més, quedaria submergida la rica zona agrícola del Prat de Llobregat. Gavà Mar i el corredor litoral al sud de l'autovia de Castelldefels patirien molt. La Zona Franca i els dipòsits de gas i de petroli del port de Barcelona podrien quedar, també, sota les aigües.

El litoral del Barcelonès: del Poblenou a Badalona

Del Port Olímpic a la platja de Montgat, l'afectació sobre el litoral de la comarca del Barcelonès seria contínua. Platges com el Bogatell, la Mar Bella, la del Fòrum, la de Sant Adrià, la del Pont del Petroli o la dels Pescadors són en primera línia d'inundació. L'antiga central tèrmica de Sant Adrià també podria patir l'entrada del mar. Els diferents parcs públics creats a la zona arran de l'expansió olímpica del 1992 (com ara el Litoral o el de la Pau) podrien veure's en perill. La central tèrmica de cicle combinat del Besòs i la incineradora de TERSA resten en la zona de perill d'intrusió marina si hi hagués un augment de 4 °C.

La badia de Roses, sobretot Empuriabrava

Empuriabrava, el gran complex turístic i nàutic, no sobreviuria a un augment dràstic de temperatures com les previstes per a aquest segle. Igualment, tot el litoral de la badia de Roses quedarà submergit, posant en risc fins i tot viles com Sant Pere Pescador o, parcialment, Castelló d'Empúries i la mateixa ciutat de Roses en les seves línies costaneres. Els aiguamolls podrien ser mar. Les terres fèrtils prelitorals de bona part de l'Alt Empordà podrien quedar salinitzades.

La central nuclear de Vandellòs II

La principal font de producció elèctrica dels Països Catalans, la central nuclear de Vandellòs II, al Baix Camp, està situada vora el mar. Tot i estar elevada artificialment per prevenir precisament inundacions, sembla que, amb un escenari de 4 °C addicionals de temperatura, podria patir risc d'intrusions d'aigua de mar. Segons les projeccions, l'aigua, en el pitjor dels escenaris, arribaria a inundar l'esplanada del front marí de la central, però no arribaria per uns quants metres a les portes de la central. Tanmateix, pel perill major que representa qualsevol accident atòmic, paga la pena tenir-ho en compte.

Des del delta de l'Ebre fins al centre de Tortosa

La principal zona humida dels Països Catalans (320 quilòmetres quadrats) i un dels hàbitats aquàtics més importants de tota la Mediterrània té un esdevenidor molt complicat fins i tot amb un augment "moderat" de les temperatures. L'afectació pot ser força important no solament a l'interior (Deltebre) i a les vores (Sant Carles de la Ràpita, Amposta i l'Ametlla), sinó també a l'interior, en tots dos costats de l'Ebre: Tortosa s'hi juga molt amb l'emergència climàtica.

Les illes Balears

L'aeroport de Palma, l'Arenal i l'horta de Llevant

L'impacte sobre la badia de Palma podria ser, segons les projeccions, molt rellevant: pràcticament engoliria tot el litoral del port i l'Arenal, la principal concentració turística de l'illa. Les pistes de l'aeroport podrien quedar submergides o bé passar a constituir una nova illa dins de l'illa. L'horta confrontant, al Llevant (plana fèrtil del Prat de Sant Jordi, s'Aranjassa, es Pil·larí o de Son Ferriol), quedaria inundada.

Les badies d'Alcúdia i de Pollença

L'altra gran concentració de platges de sorra, i, per tant, de places turístiques de l'illa, podria ser història d'aquí a unes quantes dècades si ens acostem a un augment de 4 °C o el superem. Els ports d'Alcúdia i de Pollença corren un risc molt alt de quedar sota el nivell del mar, així com l'Albufera i l'Albufereta. La central tèrmica des Murterar també restaria afectada, ja que està situada a tocar de la platja.

Eivissa, l'aeroport i ses Salines

La intrusió marina amenaça de submergir la zona humida (les feixes) de la capital d'Eivissa, així com tota la zona del port nou, la més emblemàtica de la part turística, i també instal·lacions com la central tèrmica i la dessaladora. L'aeroport podria quedar d'aquí a alguns anys parcialment inundat i les platges de Talamanca i d'en Bossa desapareixerien. Ses Salines quedaria reduïda a dues petites zones insulars.

Formentera, sense platges ni port

La més petita de les Illes sofriria una amputació tant dels seus preuats arenals (a Tramuntana i a Migjorn), així com l'estany Pudent i el del Peix a més del port de la Savina, la seva porta d'entrada. Així mateix, podria perdre el complex turístic des Pujols.

El País Valencià

Alacant i l'aeroport de l'Altet

La capital del sud es juga la inundació de bona part del port i de tota la franja litoral a l'est de l'avinguda d'Elx. Les platges de Sant Joan i del Palmerar, així com el Saladar i el seu front marítim quedarien submergides. L'aeroport de l'Altet podria vorejar el mar.

Dénia i la marjal

El que resta de la riquíssima marjal, així com bona part del front marítim altament turistitzat de les Marines, restaria molt afectat per l'entrada d'aigua de la Mediterrània amb un augment de 4 °C. Tot el port i fins i tot el barri del Saladar i els voltants podrien estar exposats a la invasió marina.

València, l'Albufera i la platja de la Malva-rosa

El port i l'Albufera tenen tots els números per desaparèixer. Barris a banda i banda de la desembocadura del nou llit del Túria estan fortament amenaçats (el Tremolar, la Punta, Natzaret o el Cabanyal). La platja de la Malva-rosa també pot ser un record del passat durant aquest segle.

Castelló: el Grau, la central tèrmica i la refineria

Tot i que el nucli de la capital resta lluny del mar, el nivell de risc per al Grau és altíssim. Així mateix, instal·lacions industrials tan rellevants com la central tèrmica d'Iberdrola i la refineria de BP Oil estan en alerta vermella per inundació. El barri i la platja del Pinar també ho tenen força difícil per veure el segle XXII. El mar s'empassaria pràcticament totes les marjals

El complex macroturístic de Marina d'Or

La línia de costa a la Plana Alta podria retrocedir tant que submergiria completament el complex megaturístic de Marina d'Or, que porta urbanitzats 1,4 milions de metres quadrats davant el mar, algunes en zones que ja actualment tenen risc de ser inundables. Una de les grans icones del *boom* turístic espanyol podria tenir els dies comptats no per cap política de decreixement turístic, sinó a causa del canvi climàtic global.

La Catalunya del Nord

La platja d'Argelers i la resta del litoral del Rosselló

Argelers (una platja simbòlica de l'exili republicà després de la Guerra Civil), Sant Cebrià o Torrelles de Salanca mostren un alt risc d'inundació. Els centres històrics d'Argelers i de Sant Cebrià podrien esdevenir costaners. El port i bona part de Canet resten especialment vulnerables, així com els estanys costaners. Igualment, la fèrtil plana oriental del Rosselló quedaria fortament afectada.